

Jemníky

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Slaný

Nadmořská výška: 250 m n. m.

Počet obyvatel: 254

Adresa URL: www.obecjemniky.cz

Okres: Kladno

GPS souřadnice: 50.207544N, 14.118976E

První pís. zmínka: 1228 (796 let)

PSČ: 274 01

Historie obce Jemníky

Podle historické archeologie, provádějící výzkum hmotné kultury zemědělských osad Kladenska, je obec Jemníky připomínána v roce 1228, kdy za Přemysla Otakara I. (1198 - 1230) jsou Jemníky vedeny v majetku svatojiřského kláštera v Praze na Pražském hradě.

Kolonizační proces, probíhající od 12. do 14. století, znamenal i pro region postupné osídlování dalších ploch jeho území, postupující do vyšších zalesněných oblastí. Region v této době získal svoji dosud trvající podobu, kulturní krajiny s hustou sítí vesnic a městeček, seskupených zpravidla kolem důležitých obchodních cest a sakrálních staveb, jejichž původní gotická, později renesanční architektura se většinou zachovala v klenutých kněžištích zbarokizovaných chrámů.

Do tohoto období již náleží v předmětné oblasti první objevy uhlí. Se vznikem dolování zřejmě souvisí i název obce Jemníky jižné od Slaného v blízkosti výchozu Kounovské sloje. Obvod jamnický (jemnický) značil kraj, v němž byly jámy, ve kterých se dolovalo. K obvodu, či újezdu jamnickému (hornickému) patřily obce Jemníky, Podlešín, Pchery, Humny, Libušín a Vinařice. Tento obvod se všemi svobodami, zejména hornickými, získal v letech 1238 až 1253 Ojír z Freidbergu, který žil na dvoře krále Václava I. Po Ojírově smrti připadl obvod jemnický králi Přemyslu Otakaru II., který ho v roce 1287 propůjčil benediktinskému klášteru sv. Jana na Ostrově a Skalkách (ke kostelu sv. Gottharda ve Slaném - sídlo probošství). Od roku 1514 se stali páni Martinicové na Smečně dědičnými majiteli těchto obcí. Od roku 1536 patřily Jemníky V.Bořítovi z Martinic na Okoři a byly přiděleny jeho statku ve Studeněvsi. Od 16. století v obci fungoval mlýn Družeckých. Od roku 1612 byl vlastníkem Jaroslav Bořita z Martinic a opět je připojil ke Smečnu. Roku 1785 měly Jemníky 18 obytných domů. V majetku Bořitů z Martinic a později Clam-Martiniců zůstaly Jemníky až do roku 1848.

Zásadní změnu v politické mapě přinesla tragická porážka povstání českých stavů proti panujícím Habsburkům na Bílé Hoře (1620) a následující třicetiletá válka, jejímž důsledkem bylo zrušení a vylidnění celého kraje. Pobělohorská doba vynesla do popředí několik šlechtických rodů, jejichž rozsáhlá dominia nahradila dřívější rozdrobenost rytířských statků. V období 15. až 17. století se již nadále na území Jemníky dolovalo uhlí, které zatím nenabývalo intenzity, ale účelové doly s minimálním výkonem stále prosperovaly. K vyššímu zájmu o uhlí dochází od počátku 19. století.

Roku 1882 byla vybudována železniční trať Zvoleněves - Smečno, se zastávkou v Jemníkách, bohužel roku 1978 byl provoz zrušen bez plnohodnotné náhrady spoje.

Od 50. let 19. století rostly rychle i obce přilehlé ke Kladnu a současně také vesnice v blízkosti nových dolů se měnily v rozsáhlé dělnické osady. Mezi tyto vesnice patřila i obec Jemníky. Rozvoj hornictví na

katastrálním území byl dán vybudováním celé řady uhelných dolů, kterým vévodil Důl Humboldt. V roce 1900 měla obec 44 obytných domů, do roku 1939 stoupl počet na 90. Vesnice byla přiřažena k pcherskému kostelu sv. Štěpána. Škola byla ve Pcherách, pošta ve Slaném.

